

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Lige erhvervsmuligheder for alle : Først må monopolerne ophæves

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1950

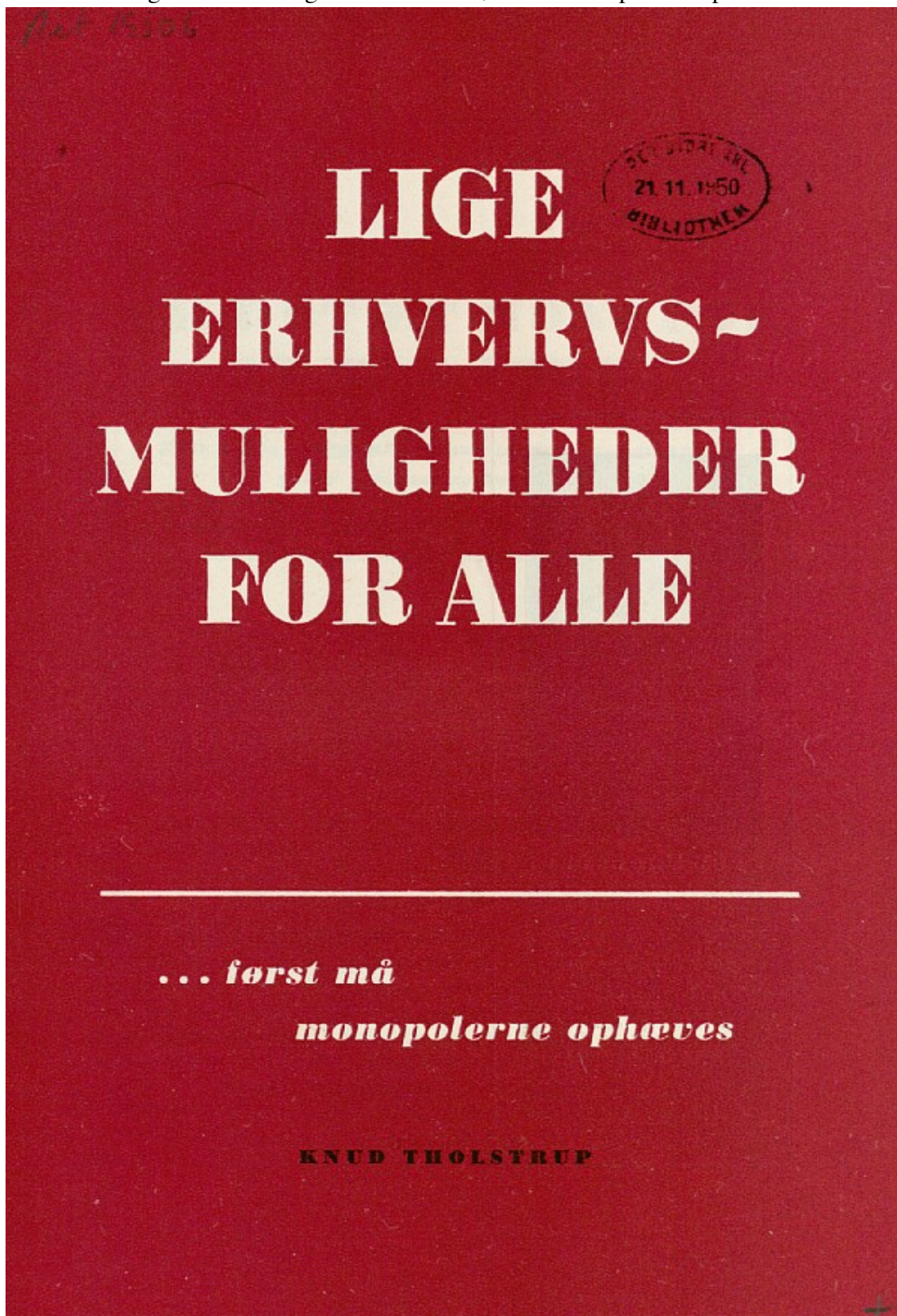
Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Det Kongelige Bibliotek

KNUD THOLSTRUP

født 1904 i Karlslunde ved Roskilde. Begyndt ved landbruget 1919, på landbrugsskole 1921, 1923 på en farm i Skotland, 1924 mælkeemand i København, 1925 bestyrer af »Ibsgårde ved Roskilde, speciale: Svineavl, nye fodermetoder. Løste 1929 købmandsborgerskab og oparbejdede foderstofforretning. Forlod i 1935 landbrug og foderstofforretning på grund af svineordningen. Er nu leder af Dansk Flaskegas Co., Kongsås. Indtrådte i Rigsdagen 1946, genvalgt i 1947.

ER DET ET MONOPOL AT EJE JORD?

*Hvis dette spørgsmål besvares med ja — hvordan
ytrer jordmonopolet sig da?*

*Betyder det, at monopolhaverne kan udnytte dette
monopol til skade for andre, og hvordan?*

Svar: Der findes jordmonopol af den simple grund, at jord kun findes i begrænset mængde. På moderne dansk kan man kalde den en mangelvare, og hvis de, der ligger inde med en mangelvare, uhæmmet kan fastsætte vilkårene for andres andel i denne mangelvare, så er der et faktisk monopol, et monopol, som alle andre må betale til, enten i form af højere skatter, eller højere varepriser, eller lavere løn.

Ja, men alle dem, der har jord, har da erhvervet den på lovlig vis, og de må vel derfor have ret til at udnytte den på bedste måde efter deres evner. Og det står da enhver frit for at købe sig denne ret — — — hvis han har penge nok.

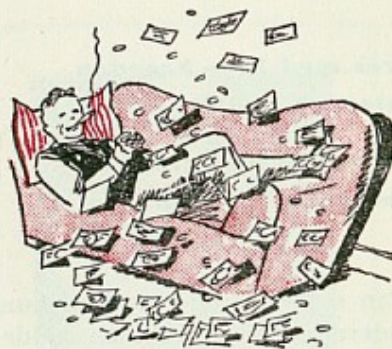
Svar: Monopolet bliver ikke mindre af, at det kan sælges og købes. At de nuværende ejere af jorden har erhvervet den på lovlig vis, er rigtigt, men deres forgængere for mange generationer siden har blot *taget* jorden uden modydelse og bagefter lavet lovene, således at de har kunnet beholde den. Men jorden har været her altid og bliver her altid — kan derfor ikke ejes af noget enkelt menneske i en bestemt tidsperiode — må ejes af de nuværende og kommende slægter i fællesskab.

Det kan derfor være berettiget at betvivle, om lovene på dette område er retfærdige.

MEN HVORI BESTÅR DA DET URETFÆRDIGE?

Hvis en mand forbedrer sin jord eller grund ved kultivering, beplantning eller bebyggelse, så må i det mindste disse forbedringer være hans retmæssige ejendom.

Svar: Ja — bortset fra jorden (eventuelt med naturskov, vildt og fisk) er alle andre omsættelige værdier skabte igennem arbejde og har i modsætning til jorden altid været underkastet et ejendomsforhold. Alle de forbedringer, man har tilført, er naturligvis den enkelte brugers ejendom, og disse værdier må han have lov til at handle med, som han vil.

Men det uretfærdige består i, at han i dag også har lov til at gøre sig personlig vinding af to vigtige omstændigheder, der gør, at jorden stadig stiger i værdi, uden at det skyldes hans egen indsats. For det første den almindelige befolkningstilvækst, som giver større efterspørgsel. For hver gang, der fødes et barn, skal der

skaffes plads til en seng. 3—4 børn nødvendiggør altså stort set et hus på en byggegrund, om ikke før, så dog når de bliver voksne og tilmed kræver en arbejdsplads.

Men foruden befolkningstilvæksten kommer så den anden vigtige årsag til grundværdistigningen: Den stadige forbedring af kommunikationsmidlerne, hvis betaling hele samfundet — grundejere og ikke grundejere — under det nuværende skattesystem i fællesskab deltager i.

En grunds værdi er i høj grad afhængig af, hvor den ligger. Ovre i Mongoliet og mange steder i Afrika, Sydamerika og Kanada ligger store arealer af jomfruelig jord, som er værdiløse, fordi ingen veje eller jernbaner fører til dem.

Men også herhjemme har man afsidesliggende jorder med dårlig vejforbindelse — langt fra stationer og havne. Når tilmed boniteten af denne jord er ringe, ja, så er det klart, at herpå er prisen meget lav, medens andre grunde, som ligger nær jernbane, veje og havne, og som tilmed er af god bonitet, selvfølgelig vurderes højt.

EKSEMPLER PÅ STOR GRUNDVÆRDISTIGNING

Til belysning af, hvor let det under de nuværende forhold er at gøre samfundets indsats og forventede udvikling til genstand for enkeltpersoners vinding, vil jeg gerne komme med et par eksempler:

En gartner købte i 1941 et gartneri på 3 tønder land i en af Københavns forstæder for 94.000 kr.

3 år efter — i 1944 — solgte han de 3 tønder land til bebyggelse for 875.000 kroner og fik således 9-doblet sin indsats på 3 år, foruden sit udbytte som gartner.

En gård i Københavns omegn blev i 1939 købt for 70.000 kroner, og i 1946 solgt for 1.040.000 kroner.

Indsatsen 15-doblet på 7 år — foruden hvad gårdens drift har afkastet.

Landets øvrige gartnere og gårdejere har ikke muligheder på lige fod med disse to, men er med til at betale udgifterne til statens og kommunernes forbedringer af kommunikationsmidlerne, som medvirker til, at sådanne grunde stiger så kolossalt i værdi.

Skal der være ligestilling og retfærdighed, så må denne gartner og gårdejer henvises til samme vilkår som andre gartnere og gårdejere, nemlig at leve af at dyrke jorden og ikke af at sælge den.

Ved et par andre tilfælde indkasserede nogle få mennesker store gevinster på bekostning af alle landets skatteborgere igennem de grundværdistigninger, der opstod, da København—Køge landevej blev bygget, eller da S-banen blev ført til Holte. Gevinsten der var meget større end anlægsomkostningerne.

FULD GRUNDSKYLD SOM DEN ENESTE UDVEJ FOR AT OPNÅ RETFÆRDIGHED

Gennem grundskyld overflyttes indtægten af monopollet til samfundets kasse. Dels for at få en retfærdig jordfordeling, dels for at ingen skal kunne få en ufortjent fordel, som altid vil være på bekostning af andre, og dels for at betale samfundsmaskineriets hovedudgifter, der medvirker til grundværdistigningerne.

De afsidesliggende grunde, som altså har meget ringe fordel af kommunikationerne, vil praktisk talt slippe fri for grundskyld. Men det må blive naturloven om tilbud og efterspørgsel, der be-

stemmer grundskyldens højde. Og dette gælder naturligvis også de centralt beliggende grunde.

Grundene er fra naturens hånd iøvrigt ellers af ringe værdi, — ja, selv forbedringer, kultivering, beplantning og bebyggelse er ikke meget værd, hvis ikke samfundsudviklingen har nået at udbygge kommunikationsmidlerne.

Det er den lette adgang fra f. eks. en landbrugsbedrift til mejeri, slagteri og købmand, stationer og havne, ja, også skoler og hospitaler, som gør selve landejendommen værdifuld.

Forbindelsen med disse fællesforetagender opnås ved samfundsbyggede jernbaner, veje, kloaker, vand-, gas- og el-ledninger. Det er disse samfundsskabte værdier, der forøger jordens værdi.

Grundværdierne øges også af de samfundsskabte retstilstande, der værner ejendomsretten og gør det muligt at færdes i sikkerhed på vejene til og fra sin grund.

Fører sådanne veje særlig mange mennesker i forbindelse med grunden, så det er en særlig fordel at have en bedrift, en butik, et værksted, et teater, en fabrik, eller en klinik netop på det sted, må afgiften på dette sted blive relativt høj. Når grundværdien på hjørnet af Frederiksberggade og Rådhuspladsen i København er særlig høj, er det takket være Vesterbrogade, Boulevardeerne, Strøget samt de sporvognslinier, som fører folk hertil fra Amager, Valby, Brønshøj og Hellerup, foruden jernbanerne, som fører folk ind til hovedbanegården og Vesterport station.

Tog man alle disse kommunikationer væk, så ville jordværdien hurtigt falde til en tiendedel eller mindre af dens nuværende størrelse.

Grundskylden er blandt andet den afgift, som grundejeren må betale for at få adgang til alle disse kommunikationer, der forhøjer værdien af hans jord.

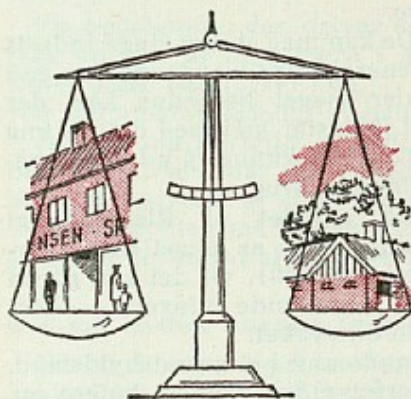
Grundskylden skal så vidt muligt dække samfundets udgifter til alle disse formål, men kan aldrig indkræves med et beløb, der bliver højere, end loven om tilbud og efterspørgsel fastsætter. Først når grundskylden er så høj, at jord til dyrkning, bebyggelse eller andet formål kan fås uden købesum — køberen skal blot være villig til at betale den fulde grundskyld til samfundets kasse — er jordmonopolet afskaffet.

Vi vil da have nået den fulde retfærdighed og ligestilling i startvilkår mellem alle klasser, således at kun forskel i arbejdsindsats giver forskel i udbytte.

Grundskyld er et elementært frihandelskrav.

For at frihandelen kan gælde i alle forhold, må den også omfatte jord og byggegrunde. Men da der her findes et monopol — monopolen hindrer frihandel — må dette først fjernes, for at jorden med tilhørende forbedringer og bebyggelse kan handles frit efter markedsprincippet.

HVILKE VIRKNINGER VIL LIBERALISERINGEN AF JORDEN FÅ FOR PRODUKTIONSLIVET

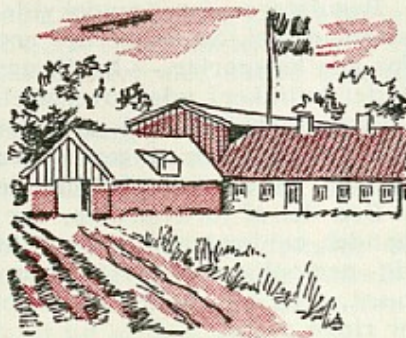
Bliver det ikke i særlig grad landbruget, der kommer til at betale, da det jo er her, den meste jord er:

Svar: Betalingen af grundskylden afhænger af erhvervsmulighederne — ingen vil være i stand til at betale mere i grundskyld, end hans erhvervsmuligheder betinger.

Hvis en 50 kvadratmeter stor butik på en bys hovedgade og en bondegård på 50 tønder land med lige kapitalanbringelse kan give

lige meget til sine to brugere, så vil den markedsbestemte grundskyld ikke blive højere på de 50 td. land landbrugsjord end på de 50 kvadratmeter i byen, selv om dette areal er 5500 gange så stort.

Den dygtige landmand vil være i stand til at betale mere end den udygtige, således som han igennem skatterne må i dag. Loven om tilbud og efterspørgsel vil imidlertid bevirke lige stor grundskyld af ens jord (ens i bonitet og beliggenhed) uanset udøvrernes dygtighed, og den flittige og dygtige vil derfor få den fulde gavn af sin indsats, idet han ikke skal svare større afgift end den mindre flittige og dygtige.

LANDBOUNGDOMMENS CHANCER

Det er muligt, at enkelte af de mindre dygtige ikke vil kunne svare en tilstrækkelig høj afgift til at kunne beholde deres brug, men dette er landboudommens chance.

Den store bortvandring af unge, der i dag finder sted fra land til by, skyldes manglende erhvervs-muligheder indenfor det fag, som de har uddannet sig til og holder af. I særlig grad skyldes det en for lille naturlig afgang af erhvervsudøvere, som ganske vist får for lidt ud af det — men som beskyttes af de nuværende skatte-love.

De kan med meget ringe indsats af energi blive hængende, om end under meget beskedne kår, der slet ikke står mål med det, en ung rask mand kunne få ud af det på-gældende brug.

Da antallet af tilstrækkeligt dygtige unge er meget lille i forhold til det samlede antal af landbrug (200.000), vil det kun gå ud over en meget lille procentdel af de nuværende udøvere — kort sagt, kun de allerringeste — undskyld udtrykket.

Det bliver godt at være en dygtig landmand i et grundskyldsland. Grundskylden for landbruget kan derfor aldrig komme højere op, end at de »næstringeste« landmænd vil være i stand til at betale den, da der ikke findes tilstrækkeligt mange dygtige unge til også at skubbe dem ud, — men måske må disse anstrenge sig lidt mere for ikke også at ryge ned i »dumpeklassen«. Den samlede land-brugsproduktion vil derfor stige.

Regulatoren for grundskyldens højde bliver loven om tilbud og efterspørgsel. Så længe der er mindre veldreven jord at få indenfor alle kategorier — landbrugsjord — til gartneri — byggegrunde (eller butikker) uden overtagelsessum, vil grundskylden ikke stige.

Hvis efterhånden al jord bliver bedre udnyttet, således at købesum for selv den ringest drevne lod bliver nødvendig, må grundskylden hæves for pågældende kategori af jord.

Den del af jordværdien, der herefter kan gøres til genstand for handel, er den værdi, som er tilført den enkelte ejendom ved særlig personlig indsats i form af grundforbedring, gødningskraft o.s.v., målt i forhold til ejendomme indenfor samme kategori, der er ringe passet.

Eksempel 1:

To nabogårde af nøjagtigt samme størrelse, jordbonitet og beliggenhed svarer nøjagtigt samme grundskyld. Den ene ejendom, som måske er egnens dårligst drevne med tilstoppede drænrør, aftagende gødningskraft og ukrudtfyldte marker, vil ved salg kun opnå betaling for bygninger og løsøre, hvis grundskylden er rigtigt ansat.

Den anden gård, som er veldrevet, rensat for ukrudt og i god gødningskraft, vil ved salg foruden betaling for bygninger og løsøre få det, som den i handel og vandel er mere værd end den første.

Jordens arbejdsskabte merværdi kan altså gøres til genstand for handel.

Eksempel 2:

En hedebonde, der driver sin ejendom bedre end naboerne, vil ikke komme af med mere i grundskyld end de ejere, som lader heden ligge uopdyrket hen, — hans grundskyld vil blive helt nede ved nulpunktet, således at han får lov at beholde hele sit udbytte.

Ja, selv om flertallet af hedegårde drives godt, vil grundskylden ikke stige. Først når alle hedegårde bliver bedre drevne, vil grundskylden begynde at stige indenfor denne kategori.

Grundskylden må holdes i en sådan højde, at der stadigvæk også bliver hedejord at få uden købesum.

Det må endnu engang fastslås:

For al slags jord gælder det, at hvor denne iøvrigt er ens i beliggenhed og bonitet, må grundskylden være den samme pr. arealenhed uanset landbrugets størrelse, ligesom de gamle hartkornskatter var det før 1903. Altså må proprietæren med 250 tdr. land betale 5 gange så meget som gårdejereren med 50 tdr. land, medens husmanden med 10 tdr. land slipper med at betale en femtedel af, hvad gårdejereren skal betale.

I dag bliver den ihærdige landmand, som udvider sine bygninger, straffet med at måtte betale højere ejendomsskyld, og hvis han er særlig flittig, bliver han også straffet med større skat på indtægt.

En ligestilling her vil give økonomisk baggrund for en naturlig form for udstykning. De større gårde vil se deres fordel i at afhænde jordstykker, som ligger langt fra bygningerne og således mere ubekvemt for driften.

En sådan udstykningsform er langt at foretrække fremfor de tvangsmæssigt foretagne. Den vil uvægerligt give større tilfredshed og en større samlet produktion. Jorden kommer nu på de hænder, der i fri konkurrence kan få mest ud af den.

LIDT OM DE GAMLE HARTKORNSKATTER

Da byerhvervene begyndte at vokse stærkt, foreslog Reventlow i 1804, at ikke alene jordboniteten, men også beliggenhedsværdien skulle være afgørende for hartkornskatternes højde, derved ville også byerne komme til at betale deres andel.

Men Englandskrigen og den følgende Statsbankerot gav de styrende i landet andre ting at tænke på, således at Reventlows forslag om »jordskyld« først blev gennemført i 1844 og kun med virkning for landbrugsjord, og uden at beliggenhedsværdien toges i betragtning.

Efter jernbanernes anlæg udviklede byerhvervene sig mere og mere, og i de nye store bysamfund, som opstod omkring stationerne, svarede kun en ringe hartkornskat, hvilket førte til et skævt forhold mellem beskattningen af byerhvervene og af landbruget, som burde være rettet i overensstemmelse med Reventlows oprindelige forslag. Men i stedet troede Venstre, at de kunne afskaffe de uretfærdige forhold, som i særlig grad gik ud over landbruget, ved helt at afskaffe hartkornskatterne. Dette skete i 1903. En del af højre stemte imod og ønskede hartkornskatterne opretholdt.

Afskaffelsen af hartkornskatterne i 1903 var mere end en skatteomlægning, — den betød, at alle de gamle forpligtelser, der var forbundet med ejendomsretten til jorden, såsom vejarbejde, naturalieydelse til kirke og skole, frikørsler og pligtarbejder under forskellige former, afløstes og simpelthen lagdes over på kommunekassen. Dette bevirkede forhøjelse af jordpriserne og stigning i skatterne.

Afdøde ekspeditionssekretær i overskyldrådet Abel Brink har engang foretaget en skønsmæssig beregning over, hvor meget skatteloven af 1903 fordyrede ejendommene, og oplyste, at i gennemsnit betød det en kapitalisering, som resulterede i en prisstigning på 20.000 kr. pr. landbrugsejendom, hvilket igen betød, at de unge måtte skaffe 20.000 kr. mere for at købe en ejendom.

Det røre, der opstod herefter, foranledigede, at det radikale Venstre i 1905 skilte sig ud af det moderate Venstre, for bl. a. at få hartkornskatterne genindført som grundskyld.

I Venstres program af 1908, som indledes med de stolte ord: »På frihedens grund skal folket bygge sin fremtid«, står der også, at partiet vil arbejde for lige skat på lige jord.

Og i det konservative program står der, at partiet ønsker, »at en del af skatterne skal hvile på jorden«.

Ved revisionen af Socialdemokratiets program i 1945 fik grundskylden også her en fremtrædende plads.

Grundskyld er således ikke noget nyt. Folk fra alle lejre og alle partier tilslutter sig princippet. Det er kun spørgsmålet om, hvordan hartkornskatterne i moderne form skal genindføres, der skiller.

I BYEN

Butikken på hovedgaden må selvfølgelig betale mere i grundskyld end den i sidegaden. Det må den også i dag i form af større husleje — størstedelen af huslejen på de gode strøg er beliggenhedsafgift, som blot går i de forkerte lommer.

Men to butikker, som ligger ved siden af hinanden i samme gade, kan, takket være indehavernes forskellige evner give vidt forskelligt udbytte.

Men grundskylden vil blive den samme for begge grundstykker — altså til fordel for den flittige og dygtige.

Gennemsnits-erhvervsmulighederne for de næstdårligste i denne gade vil være prisdannende for grundskylden her.

Fabrikker og lagre vil have særlig fordel af at ligge nær ved havne og baner og må derfor betale mere her, end hvis de kan nøjes med mindre centralt beliggende grunde.

Virksomheder, for hvilke beliggenheden spiller en underordnet rolle, vil kunne finde virkeplads, hvor grundskylden er forholdsvis lav, men til gengæld vil erhverv, som slipper for at betale noget videre i grundskyld, og derfor giver større nettoudbytte, hurtigt blive udsat for stærkere konkurrence.

Konkurrencen vil her, som alle andre steder, regulere priserne, så udbyttet også her vil komme til at stå i et rimeligt forhold til udøvernes indsats og dygtighed. Den frie konkurrence og den omstændighed, at den dygtige får mulighed for større udbytte, fremmer virkelysten og opfindsomheden med større produktion til følge.

Hvis en butiksindehaver er særlig dygtig og energisk, må han under det nuværende system aflevere 50 procent eller mere af sin merfortjeneste i skat.

Og det betyder, at kunderne må betale ham 2 kroner for hver 1 krone, han vil forbedre med og investere i udvidelser. Det vil med andre ord sige, at hans flid og dygtighed ikke i fuldt mål kan komme ham selv og kunderne til gode og dermed skabe den billigst mulige formidling af varerne fra produktions- til forbrugsstedet, hvilket jo er handelens højeste formål.

Den fordyrede omsætning, vi har i dag, har nedsat dansk erhvervslivs konkurrenceevne på verdensmarkedet.

BEBOELSE OG BOLIGBYGGERI

Ønsker man sin bolig i de mondæne villakvarterer, f. eks. med udsigt over Øresund, må man af med mere i grundskyld, end hvis man nøjes med mindre velbeliggende grunde. Al beboelse i nærheden af stationer, sporvogne, undervisnings- og underholdningsanstalter vil være mere efterspurgt end afsidesliggende, og må derfor betale højere grundskyld end mindre centralt beliggende.

En-familiehusene i de store villakvarterer omkring byerne vil næppe komme til at betale mere i grundskyld, end de gør i dag i form af de ejendomsskatter og prioritetsrenter, som grundskylden skal afløse.

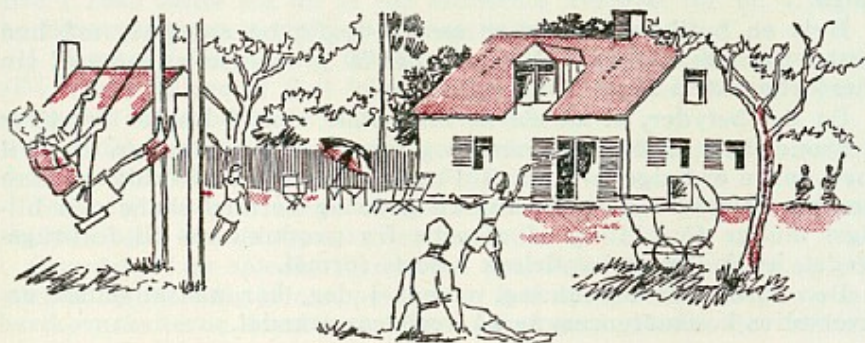
De moderne villakvarterer gør det nemlig ret underordnet, om villakvarteret ligger i umiddelbar nærhed af bycentrene eller lidt længere ude, hvor der er jord nok.

Helt afsides beliggende grunde langt fra veje og gader slipper praktisk talt helt fri for grundskyld (f. eks. landarbejderboligerne). Men heri er intet nyt, for allerede i dag betales der mere for de velbeliggende byggegrunde og mere i husleje — det er blot den del af huslejen og grundskylden, som omfatter grundafgiften (beliggenhedsafgiften), der skal ind i samfundets kasse i stedet for i kreditforeningens eller andre prioritetshaveres lommer.

Landarbejderne bliver måske nok den befolkningsgruppe, der får størst fordel af omlægningen fra indirekte og direkte skatter til grundskyld — som de næsten slipper helt for. Arbejdet på landet bliver på denne måde mere tillokkende, trods manglen af de »goder«, som findes i byerne.

Det bliver lettere at få nye boliger, for der skal ikke præsteres nogen udbetaling på grunden.

Byggeriet fremmes — især af en-familiehusene. For selvbyggeren betyder det, at han på et langt tidligere tidspunkt i sin tilværelse kan påbegynde selve byggeriet, idet hans første penge kan sættes i materialer og arbejds løn i stedet for i grunden.

Hertil er at bemærke, at ikke alle grunde kan fås uden købesum. Ligger der f. eks. to villagrunde ved siden af hinanden, den ene som et morads og den anden i dyrket og velholdt form, må man betale forskellen i handel ogandel på de to grunde for at erhverve sig den bedste.

Er grundskylden rigtig ansat, vil den første derimod kunne erhverves uden købesum.

OVERGANGEN

Formålet med grundskyld er at skabe retfærdighed, — men det er ikke nok, at man afskaffer uretmæssige *indtægter* for den enkelte (monopolindtægterne), de uretfærdige *udgifter* må også afskaffes.

Når man igennem sin husleje eller direkte grundskyld har indbetalt sin andel til afholdelse af samfundets fællesudgifter, så må man principielt hævde, at ens arbejdsskabte indtægt er ens egen til egen fri disposition, og ingen har *retmæssig* krav på nogen andel deraf.

Da vi imidlertid ikke kan springe fra den ene samfundsorden og lige ind i den anden, må vi igennem en overgangstid med rolig afvikling af det gamle, — men hvert afviklingsskridt må tages i retning af øget retfærdighed.

Vil man en hurtig overgang, bliver en formueudligning nødvendig, da man ikke uden videre kan konfiskere grundværdierne uden erstatning. En sådan samlet udligning behøver ikke i det lange løb at blive et tab for nogle enkelte, i hvert fald aldrig et tab af en sådan størrelsesorden som det, der fandt sted, da Danmark den 18. september 1949 nedskrev kronen med 30,5 procent. Den øgede retfærdighed vil betyde et tryggere samfund, hvor også den besiddende er sikret, hvad der med rette er hans; samtidig standses inflationen, og nye devalueringer hindres.

Alle skatter og afgifter er uretfærdige, men hvilke — bortset fra de protektionistiske — der er mest uretfærdige, kan næppe fastslås, men vi kan begynde med afvikling af de protektionistiske og der, hvor afskaffelse er mest hensigtsmæssig.

Det vil være mest hensigtsmæssig at få disse protektionistiske (toldbeskyttende) skatter væk først, idet den toldindtægt, som grundskyldsmidlerne skal erstatte i statskassen, er langt mindre end den toldfordyrelse og toldbeskyttelse, som lægges på de varepriser, som forbrugerne må betale.

En krone fra grundskylden til erstatning for en toldkrone kan meget vel betyde både 2 og 3 kroner eller mere i besparelse for forbrugerne, idet toldbeskyttelsen i mange tilfælde er så høj, at indførelsen af fremmede varer praktisk taget er gået i stå, så hele tolden går i de private indenlandske fabrikanters lommer, — (told-

monopol). Fjernes tolden, må disse enten sætte fortjenesten ned eller, hvad der er mere sandsynligt, rationalisere driften, så de bliver konkurrencedygtige med udlandet. — Konkurrenceevnen fremmes ved, at arbejdslønnens købekraft gennem billigere forbrugsvarer stiger, så selve den prisdannende pengeløn ikke behøver at stige, for at arbejderne kan få deres retmæssige andel af produktionsstigningen.

Det må desværre fastslås, at i mange år har pengemæssige lønforbedringer ikke skaffet løntageren i Danmark større realløn — tværtimod.

Forbedringer her sker kun i forbindelse med øget produktion.

Efter afviklingen af den protektionistiske told kommer de almindelige varefordyrende afgifter. Og herefter kan man afskaffe hele toldvæsenet, som ikke alene er kostbart for skatteyderne, men tillige til stor gene for erhvervslivet. Toldfunktionærerne vil der blive god brug for ved produktiv beskæftigelse til samfundets berigelse.

Efter told og afgifter kommer afviklingen af skat på de små indtægter, hvoraf flere er så små, at administrationen heraf sluger det meste af skatten. Betydelige indskrænkninger af skattepersonale muliggør altså, at endnu flere uproduktive flyttes over i de produktives rækker.

Efterhånden som antallet af produktive og dermed produktionen i sig selv stiger, bliver der også større efterspørgsel efter erhvervs-muligheder med stigende grundskyld til følge — så der bliver nye grundskyldsmidler til afskaffelse af flere skatter. Når skatterne går ned, bliver der flere penge til investering igennem opsparing.

Det er kun et tidsspørgsmål, hvornår grundskylden vil være i stand til at dække alle nødvendige fællesudgifter.

ARBEJDERNE I GRUNDSKYLDSLAND

Toldlettelse giver billigere varer, lønnen kan derfor købe flere varer, som dog må produceres først, — derfor flere arbejdsmuligheder.

Restriktionslettelse giver muligheder for bedre handler, altså et bedre bytteforhold mellem exportvarer og importvarer eller en bedre betaling i realværdier for danske produkter, som kommer alle landets borgere tilgode.

Skattelettelse giver mulighed for opsparing til anskaffelse af flere og bedre hjem. Flere huse afskaffer bolignøden og »stavnshåndet«, som i dag hindrer arbejderne i at flytte til andre byer med bedre arbejdsmuligheder.

Bedre arbejdsmuligheder betinger højere løn — højere løn tvinger arbejdsgiverne til mere rationelle metoder med deraf kommende større produktion — flere varer for lønnen igen.

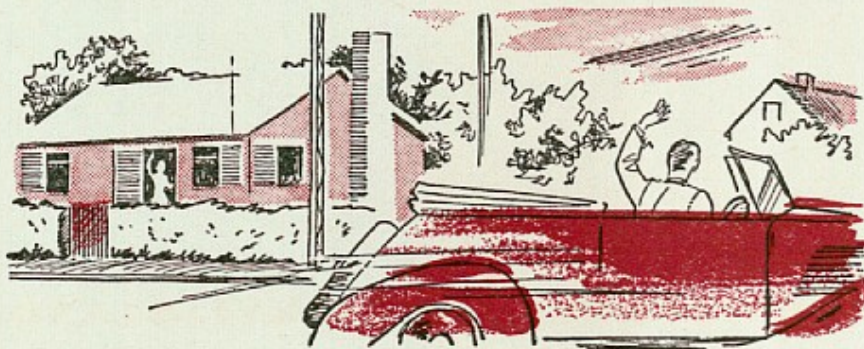
Inden længe kan den danske arbejder ligesom den amerikanske — og som han selv var på vej til det i 20'erne — også blive kørende i egen bil. Egen bil giver friere valg af arbejdsplads og boligens beliggenhed. Muligheden for ligesom i 20'erne at få eget hus med have, som i dag kun er en drøm, bliver igen til virkelighed.

Eget hus — foden under eget bord — giver tryghed, ansvar og ansvarsfølelse — ejendomsret giver frihed — tryghed og frihed giver lykke.

Tænk her på, at eget hus med have giver mulighed for, at mange flere børn kan vokse op i skønne og sunde omgivelser.

Noget af det vigtigste er, at der åbnes mulighed for en tredje udvej for de arbejdere, der ønsker at skifte arbejdsgiver (eller tvinges dertil) ved den lettere adgang til erhvervsmuligheder, altså til at begynde for sig selv — alene eller i samarbejde med andre — fremfor at tage arbejde på utilfredsstillende betingelser. Bevidstheden herom stiller arbejderen på lige fod med den arbejdsgiver, han forhandler med.

Grundskylden vil bevirke, at arbejdets frugter også tilfalder dem, der frembringer dem.

Opfordring til læserne heraf:

Uanset hvilket parti De tilhører, så krævs, at Deres parti medvirker til løsning af grundskyldsspørgsmålet og dermed til skabelse af lige erhvervsmuligheder for alle i retfærdighedens navn.

„Vejen frem“

retspolitisk ugeblad

Ekspedition: Colbjørnsensg. 7
København V . Vester 2856
Abonn. kr. 3,50 pr. kvartal

„Realitet“

aktuel arbejderpolitik
14-dages blad

Ekspedition: Sigurdsgade 10^a
København N . Taga 8979 u
Abonnement kr. 4,00 årligt

„Ret og Frihed“

retspolitisk månedsmagasin

Ekspedition: Roskilde
Tlf. Roskilde 603
Abonnement kr. 5,00 årligt

„Grundskyld“

nordisk tidsskrift for
økonomisk frihed og ret
(udg. af Henry George Foreningen)

Abon. tegnes hos postvæsenet
Abonnement kr. 4,00 årligt

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk